

การเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ The Comparison of the Switched Syllable Words in Standard Thai and Northern Thai Dialect

รัชตพล ชัยเกียรติธรรม^{1*}

Rathchataphol Chaikiattitham^{1*}

¹คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ

272 ถนนซูเปอร์ไฮเวย์เชียงใหม่-ลำปาง ตำบลสันพระเนตร อำเภอสันทราย

จังหวัดเชียงใหม่ 50210 ประเทศไทย

¹Faculty of Humanities and Communication Arts, Payap University

272 Lampang-Chiang Mai Highway Road, San Phra Net Sub-district, Sansai District,

Chiang Mai, 50210, Thailand

รับบทความ: 30 มิถุนายน 2564

ปรับปรุงบทความ: 19 ธันวาคม 2564

ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 24 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ ที่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ซึ่งพบว่ามีคำสลับพยางค์ต่าง ๆ 7 หมวด ได้แก่ 1) อักษรต้นควบกล้ำไม่แท้ 2) อักษรต้นเทียบเคียง 3) สระ 4) อักษรท้าย 5) สระและอักษรท้าย 6) คำพ้องเสียงวรรณยุกต์โท และ 7) คำภาษาต่างประเทศ ซึ่งทำให้เกิดลักษณะเสียงทั้งเหมือนกันและแตกต่างจากลักษณะการเขียน แต่มีลักษณะความหมายเหมือนกันทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ผู้ใช้ภาษาไทยจึงจำเป็นต้องเรียนรู้การใช้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือที่ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน เพื่อช่วยให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ

คำสลับพยางค์ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยถิ่นเหนือ

* ผู้เขียนหลัก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ)

อีเมล: meebearxiong@gmail.com

Abstract

This article aimed to present the results of the comparison of the switched syllable words between standard Thai and northern Thai dialect which are different orthography. Seven categories of the orthography are identified: 1) false cluster consonants, 2) relative initial consonants, 3) vowels, 4) final consonants, 5) vowels and final consonants, 6) falling tone homophonic words, and 7) foreign language words. These categories create either phonological similarities or differences comparing with orthography, however the lexical semantics remains the same. Therefore, Thai language users should learn the similarities and differences between the switched syllable words in standard Thai and northern Thai dialect aiming to achieve effective communication.

Keywords

Switched Syllable Words, Standard Thai, Northern Thai Dialect

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด (Isolating Language) หรือคำพยางค์เดียว (Monosyllabic Language) ที่มีคำใช้ได้อย่างอิสระ โดยไม่ต้องเปลี่ยนรูปคำ เพื่อแสดงเพศ พจน์ การก หรือกาล มีความหมายชัดเจนเข้าใจ และสื่อความได้ทันที (Phongphiboon, 2001, 105) ถึงกระนั้นเมื่อคำโดดในภาษาไทยที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการสื่อสาร จึงจำเป็นต้องสร้างคำพยางค์ขึ้นมาใช้ ได้แก่ คำประสม คำซ้อน คำซ้ำ เป็นต้น ในแต่ละประเด็นของคำเหล่านี้เมื่อสลับพยางค์กันทำให้มีคำเพื่อใช้ในการสื่อสารเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน ดังคำประสมที่ Phanthumetha (2018, 87) ระบุว่าสามารถสลับพยางค์หน้าหลังได้ เช่น แข็งใจ ใจแข็ง อ่อนใจ ใจอ่อน น้อยใจ ใจน้อย และอื่น ๆ คำที่สลับหน้าสลับหลังเช่นนี้ทำให้หน้าที่ของคำแตกต่างกันไปด้วย กล่าวคือ คำที่มีชื่ออวัยวะร่างกายอยู่ข้างท้าย ได้แก่ วิเศษณ์ + ใจ เช่น แข็งใจ อ่อนใจ น้อยใจ และอื่น ๆ ใช้เป็นคำกริยา แต่ถ้าชื่ออวัยวะร่างกายอยู่ต้นคำ ได้แก่ ใจ + วิเศษณ์ เช่น ใจแข็ง ใจอ่อน ใจน้อย และอื่น ๆ เป็นคำขยายนาม นอกจากนี้ยังพบคำสลับพยางค์ที่เป็นคำซ้อนอีกเป็นจำนวนมากในงานวิจัยของ Phaholphinyo, Kriengkiet & Kosawat (2012, 63) เช่น ครึกครื้น-ครื้นครึก คลอเคลีย-เคลียคลอ นมมาน-นามนม รวนเร-เรรวน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม คำสลับพยางค์มิได้ปรากฏเพียงคำประสมและคำซ้อนเท่านั้น หากยึดตามระบบการเขียนที่เหมือนกัน คำมูล หรือคำสมาสก็สามารถสลับพยางค์ได้เช่นกัน อาทิ พายุ-ยุพา ระอุ-อุระ (คำมูล) คุณธรรม-ธรรมคุณชาติธรรม-ธรรมชาติ (คำสมาส) เป็นต้น (Chaikiattitham, 2020, 3)

นอกจากนี้คำสลับพยางค์ยังปรากฏทั้งในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ดังที่ Burusphat (2000, 8) ได้กล่าวถึงความเหมือนและความแตกต่างด้านการใช้คำสลับพยางค์สรุปได้ว่า คำว่า

“บ่อน้ำ” ภาษาไทยมาตรฐาน ว่า /bɔ̌ːna:m⁴/1 ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า /na:m⁴ bɔ̌ː²/2 และอีกตัวอย่างหนึ่งคำว่า “ข้าวตัง” ภาษาไทยมาตรฐาน ว่า /kha:w³ taŋ¹/3 ภาษาไทยถิ่นใต้ว่า /taŋ⁷ kha:w⁵/4” เป็นต้น

ดังนั้น คำสลับพยางค์แม้มีระบบการเขียนเหมือนกัน แต่เมื่อสลับตำแหน่งคำอาจทำให้ลักษณะความหมายเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ได้ รวมถึงการใช้คำสลับพยางค์อาจแตกต่างกันตามภาษาแต่ละท้องถิ่นในประเทศไทย ซึ่งอาจจะมึลักษณะความหมายเดียวกัน แต่ใช้พยางค์สลับตำแหน่งกันเมื่อปรากฏในภาษาแต่ละถิ่นตามตัวอย่างดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานเป็นจำนวนมากในพจนานุกรมฉบับต่าง ๆ โดยบทความฉบับนี้มีขอบเขตการศึกษาคำสลับพยางค์จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (Royal Institute, 2013) พจนานุกรมฉบับมติชน (Matichon, 2004) และ คลังคำ (Phanthumetha, 2016) รวมถึงคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่นเหนือในพจนานุกรมล้านนา-ไทย ฉบับแม่ฟ้าหลวง (Rungruangsi, 1991) และพจนานุกรมภาษาล้านนา (Chaing Mai Rajabhat University, 2007) โดยเมื่อเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือพบว่า ปรากฏคำสลับพยางค์จำนวนหนึ่งที่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ส่งผลให้ลักษณะเสียงและลักษณะความหมายมีทั้งเหมือนกันและแตกต่างกันได้ องค์ความรู้ดังกล่าวนี้จำเป็นว่าประโยชน์ต่อผู้ใช้ภาษาไทย เช่น คนต่างถิ่น แรงงานอพยพในเมืองหลวง นักภาษา นักประพันธ์ นักคติชนวิทยา ผู้สอนและผู้เรียนภาษา รวมถึงชาวต่างประเทศที่สนใจศึกษาภาษาไทย ที่จะสื่อสารคำสลับพยางค์ได้อย่างถูกต้อง เพื่อเข้าใจการสื่อความคิด มุมมอง และทัศนคติของคนไทยแต่ละถิ่น อันจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารต่อไป

การเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ

การใช้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานกับภาษาไทยถิ่นเหนือได้ใช้ทฤษฎีการสร้างคำในภาษา (Word Formation) ของ ยูเล (Yule) ได้แก่ การประสมคำ (Compounding) การรวมคำ (Blends) การยืมคำ/การยืม (Borrowing/Loan) เป็นต้น (Thammasart University, 2012, 103-106) ซึ่งคำที่สลับพยางค์กันได้เกิดจากพื้นฐานการสร้างคำตามทฤษฎีดังกล่าว นอกจากนี้ยังศึกษาแนวคิดของ Chaikiattitham (2020, 319-328) ได้ศึกษาคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ในภาพรวม แต่บทความฉบับนี้มุ่งเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น โดยศึกษาจากลักษณะการเขียนที่แตกต่างกัน แต่เมื่อนำมาศึกษา

¹ เลข ² ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ และเลข ⁴ ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับสูงตามลำดับ (Naksakul, 2008, 167-168)

² เลข ⁴ ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับสูง-ขึ้น และเลข ² ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ-ตกตามลำดับ (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, ต)

³ เลข ³ ใช้เสียงวรรณยุกต์ระดับเปลี่ยนตก และเลข ¹ ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับกลางตามลำดับ (Naksakul, 2008, 167, 169-170)

⁴ เลข ⁷ ใช้เสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ-ขึ้น-ตก และเลข ⁵ ใช้แทนเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ-ขึ้นตามลำดับ (Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, 2008, ข)

เปรียบเทียบคำสลับพยางค์ระหว่างภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ รวมถึง “คำที่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐาน แต่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ” (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยมาตรฐาน) หรือ “คำที่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ แต่ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐาน” (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยถิ่นเหนือ) มีลักษณะเสียง ลักษณะการเขียน และลักษณะความหมาย ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน โดยเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. **หมวดอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้** คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏลักษณะการเขียนอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้เหมือนกัน แม้ว่าภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ แต่ได้ใช้คำหลักที่มีลักษณะการเขียนเหมือนกับลักษณะเสียงในคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐาน และลักษณะความหมายในคำหลักนั้นมีลักษณะการเขียนเหมือนกับคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่

เศร้าโศก [เส้า-โศก] หมายถึง ว.⁵ มีความทุกข์โศกเสียใจอาลัยอาวรณ์มาก โศกเศร้า ก็ว่า (Royal Institute, 2013, 1148) **โศกเศร้า** [โศก-เส้า] หมายถึง ว. มีความทุกข์โศกเสียใจอาลัยอาวรณ์มาก เศร้าโศก ก็ว่า (Royal Institute, 2013, 1149) **โศกเส้า** หมายถึง น.⁶ โศกเศร้า (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 533)

ส่วนพยางค์ **โศก** ในภาษาไทยมาตรฐานกับ **โศก** ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนอักษรต้นต่างกัน แต่มีลักษณะเสียงเดียวกัน ซึ่งจะได้กล่าวรายละเอียดใน**หมวดอักษรต้นเทียบเคียง “ศ-ส”** (หมวดที่ 2.4) ต่อไป

2. **หมวดอักษรต้นเทียบเคียง** แม้ว่าหมวดอักษรต้นบางตัวในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน รวมถึงมีลักษณะเสียงทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน แต่คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือทั้งหมดล้วนมีลักษณะความหมายเหมือนกัน แบ่งได้ดังนี้

2.1 **หมวดอักษรต้นเทียบเคียง “ค-ค”** มีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานใช้ “ค” เท่านั้น เนื่องจากตัวอักษร “ค” ไม่ได้ใช้เป็นคำในภาษาไทยมาตรฐานแล้ว ตามที่ Royal Institute (2013, 283) กำหนดไว้ว่า “ค [คอ] พยัญชนะตัวที่ 5 เรียกว่า คอ คน เป็นอักษรต่ำ ปัจจุบันเลิกใช้แล้ว” โดยมาใช้หมวดอักษร “ค” แทน ดังคำว่า **คนเมือง** หมายถึง น. คำเรียกคนพื้นเมืองถิ่นพายัพ (Royal Institute, 2013, 227) แต่ไม่ปรากฏคำสลับพยางค์ว่า **เมืองคน** ซึ่งต่างกับคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏหมวดอักษรต้น “ค” โดยมีพื้นเสียงเท่ากับอักษร “ค” ในภาษาไทยกรุงเทพฯ (Rungruang Sri, 1991, 263) ดังคำสลับพยางค์ว่า **คนเมือง** หมายถึง น. คำที่เรียกใช้คนไทถิ่นล้านนา (Rungruang Sri, 1991, 268) **เมืองคน** หมายถึง น. โลกมนุษย์ (Rungruang Sri, 1991, 975) โดยคำว่า **คนเมือง** ในภาษาไทยมาตรฐานและ **คนเมือง** ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะความหมายคล้ายคลึงกัน

⁵ ว. หมายถึง คำวิเศษณ์

⁶ น. หมายถึง คำนาม

ในทางตรงกันข้าม ภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏคำสลับพยางค์หมวดอักษรต้น “ค” ได้แก่ *เรียงความ* หมายถึง น. เอามาประกอบแต่งเป็นเรื่อง (Rungruangsri, 1991, 1086) *หมายความ* หมายถึง ก.⁷ แปลตามความ, มุ่งที่จะกล่าวถึง (Rungruangsri, 1991, 1384) แต่ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏคำสลับพยางค์หมวดอักษรต้น “ค” ได้แก่ *ความเรียง* หมายถึง น. ข้อความที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว, วรรณกรรมประเภทร้อยแก้วอธิบายความ ซึ่งให้ความรู้หรือแสดงทัศนะอย่างแจ่มแจ้งเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ (Royal Institute, 2013, 242) *เรียงความ* หมายถึง ก. เรียบเรียงเรื่องราวเป็นร้อยแก้วตามหัวข้อที่กำหนดให้, น. เรื่องที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้วตามหัวข้อที่กำหนดให้ (Royal Institute, 2013, 1014) *ความหมาย* หมายถึง ⁸ความคิดซึ่งสื่อทางภาษา (Phanthumetha, 2016, 359) *หมายความ* หมายถึง ก. มุ่งที่จะกล่าวถึง (Royal Institute, 2013, 1303) โดยคำว่า *เรียงความ* และ *หมายความ* ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะความหมายคล้ายคลึงกับ *เรียงความ* และ *หมายความ* ในภาษาไทยมาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม มีคำสลับพยางค์หมวดอักษรต้น “ค” ปรากฏในภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น ได้แก่ *คำแ* หมายถึง น. ดอกไม้ไหว, ดอกไม้ทอง, ดาวเรืองพม่า (Rungruangsri, 1991, 282) *แระคำ* หมายถึง น. แพรทอง (Rungruangsri, 1991, 1091) ส่วน *คำเครือ-เครือคำ* แม้ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในคำหลัก แต่ปรากฏในลักษณะความหมายของคำว่า *ชา* ซึ่งหมายถึง น. กายานเครือ-ชื่อเรียกพรรณไม้เถาชนิดหนึ่ง เครือยาน, *คำเครือ, เครือคำ*, เครือชา ก็ว่า (Rungruangsri, 1991, 377)

2.2 หมวดอักษรต้นเทียบเคียง “ง-ว” มีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานใช้ “ว” ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ “ง” ดังคำว่า *วัว* กับ *งัว* เช่น *นมวัว* หมายถึง น. ชื่อไม้พุ่มชนิดหนึ่ง ผลสุกสีแดงอมส้ม รสเปรี้ยว ๆ หวาน ๆ (Royal Institute, 2013, 607) *วัวนม* หมายถึง น. วัวที่เลี้ยงไว้รีดนม (Matichon, 2547, 803) โดย *นมวัว* เทียบได้กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ว่า *นมงัว* หมายถึง น. ชื่อพรรณไม้เลื้อยยืนต้นชนิดหนึ่ง, นมชั้นกระป๋อง (Rungruangsri, 1991, 611) นอกจากนี้ *งัว* ยังปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น คือ *งัวล่อ* หมายถึง น. วัวที่ใช้เทียมเกวียน (ล่องัว ว่าเกวียนที่วัวเทียม) (Rungruangsri, 1991, 298) *ล่องัว* หมายถึง น. เกวียน งัวล่อ ก็ว่า (Rungruangsri, 1991, 1110)

ดังนั้น *วัว* ในภาษาไทยมาตรฐานจึงมีความหมายเดียวกับ *งัว* ในภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยภาษาไทยมาตรฐานปรากฏคำสลับพยางค์ *นมวัว-วัวนม* แต่ภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเพียง *นมงัว* ซึ่งมีลักษณะความหมายใกล้เคียงกับ *นมวัว* ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏคำสลับพยางค์ *งัวล่อ-ล่องัว* แต่ไม่ปรากฏคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานว่า *วัวล่อ-ล่อวัว*

⁷ ก. หมายถึง คำกริยา

⁸ สิ่งที่ถูกจัดทำใจมิได้บอกไว้ในคลังคำก็คือชนิดของคำ ทั้งนี้เพราะปัจจุบันมีนักไวยากรณ์หลายกลุ่ม แต่ละกลุ่มกำหนดชนิดของคำในภาษาไทยต่างกัน เกณฑ์การจำแนกคำก็ไม่เหมือนกัน ยังไม่ยุติว่าเกณฑ์การจำแนกคำเกณฑ์ใดจะดีที่สุด... (Phanthumetha, N., 2016, (13))

2.3 หมวดอักษรต้นเทียบเคียง “ย/หย-อย” มีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏ “อย” เพียง 4 คำเท่านั้น คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก ซึ่งไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์แต่ประการใด แตกต่างกับ “อย” ในภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ได้อย่างหลากหลาย ตัวอย่างดังนี้

กลั่น อยาก หมายถึง ก. อดอยาก (Rungruangsi, 1991, 38) อยาก กลั่น หมายถึง ก. อด อยาก กลั่น อยาก, อดอยากยากกลั่น, กลั่นเข้าอยากน้ำ ก็ว่า (Rungruangsi, 1991, 1037)

อยววย อย่อง หมายถึง ก. ค่อย ๆ เดินไป (Rungruangsi, 1991, 1031) อย่อง อยววย หมายถึง ก. ย่องเบา-อาการที่ย่องเข้าไปลักสิ่งของของเขาเพื่อไม่ให้เจ้าของรู้ตัว (Rungruangsi, 1991, 1032)

อยอก เอะ หมายถึง ก. หยอกเหย้า, หยอกในทำนองเกี้ยวพาราสี (Rungruangsi, 1991, 1031) เอะ อยอก หมายถึง ก. ยั่วเย้า, แหย่เล่น, เอะเย้ย, พุดให้ได้อาย อยอก เอะ ก็ว่า (Rungruangsi, 1991, 1045) เป็นต้น

อย่อง เอะ หมายถึง ก. อาการเดินแบบค่อย ๆ ย่อง, นั่งยอง ๆ มักใช้ อย่อง เอะ มากกว่า (Rungruangsi, 1991, 1023) เอะ อย่อง หมายถึง ว. เดินด้วยอาการระมัดระวัง เดินไม่ให้มีเสียง (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 645)

น้ำ อยาด หมายถึง น. น้ำสำหรับล้างเพื่ออุทิศส่วนกุศลในการทำทาน (Rungruangsi, 1991, 635) อยาด น้ำ หมายถึง ก. กรวดน้ำ-หลั่งน้ำในการทำบุญเป็นต้น (Rungruangsi, 1991, 1038) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานปรากฏคำสลับพยางค์หมวดอักษร “ย/หย” คือ ยา หยุก - หยุก ยา ซึ่งล้วนมีความหมายเดียวกัน คือ สิ่งที่รักษาโรค บรรเทาความเจ็บปวด หรือบำรุงร่างกาย อาจเรียกตามสรรพคุณ (Phanthumetha, 2016, 744) แต่ภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏคำที่ไม่ได้เป็นคำสลับพยางค์หมวดอักษร “อย” อยา อยุก หมายถึง น. หยุกยา, ยารักษาโรค (Rungruangsi, 1991, 1036) ซึ่งมีความหมายเดียวกับคำสลับพยางค์ ยา หยุก - หยุก ยา ในภาษาไทยมาตรฐานดังกล่าว

ดังนั้นเมื่อพิจารณาความหมายหมวดอักษรต้น “ย/หย” ในภาษาไทยมาตรฐานจึงเทียบเคียงได้กับหมวดอักษรต้น “อย” ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ตามที่พจนานุกรมภาษาล้านนา (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 639) ระบุว่า “อย” พยัญชนะตัวที่ 33 มีเสียงเทียบเท่าเสียง “ย” ในภาษาไทยกรุงเทพฯ

2.4 หมวดอักษรต้นเทียบเคียง “ศ-ส” มีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกัน แต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐาน เศร้า โคก - โคก เศร้า ใช้อักษรต้นควบไม่แท้ “ศร” ในพยางค์ เศร้า ดังกล่าวที่ไ้กล่าวไว้ในหมวดอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้ (หมวดที่ 1) และใช้อักษรต้นเดี่ยว “ศ” ในพยางค์ โคก ต่างจากภาษาไทยถิ่นเหนือใช้อักษรต้นเดี่ยว “ส” ทั้งสองพยางค์ คือ โส ก เล้า

⁹ อย เป็นพยัญชนะตัวที่ 33 มีเสียงเทียบเท่าเสียง /ย/ ในภาษาไทยกรุงเทพฯ หรือ /จ/ ในสัทอักษรวรรณยุกต์อย่างอักษรกลาง ใช้เป็นพยัญชนะต้น ปัจจุบันภาษาไทยกรุงเทพฯ ยังใช้รูปพยัญชนะนี้มีอยู่ 4 คำ คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 639)

เช่นเดียวกับ คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ลักษณะการเขียนอักษรต้นเดี่ยว “ส” คือ *สาลา* หมายถึง ก. ประมาท, ไม่ระวัง ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่สิ่งของหรือผู้อื่น (Rungruangsi, 1991, 1119) *สาลา* หมายถึง น. ศาลา-โรง, อาคารที่ปลูกเป็นห้องโถงเพื่อใช้เป็นที่พักหรือเพื่อกิจกรรมอย่างอื่น (Rungruangsi, 1991, 1295) ส่วนภาษาไทยมาตรฐานใช้ “ศ” คือ *ศาลา* ซึ่งไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ หมายถึง น. อาคารทรงไทย ปลายโถง ไม่กั้นฝา ใช้เป็นที่พักหรือเพื่อประโยชน์การงานอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นต้น (Royal Institute, 2013, 1142) เห็นได้ว่าทั้ง *สาลา* กับ *ศาลา* ล้วนมีลักษณะความหมายใกล้เคียงกัน แต่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ลักษณะการเขียน *สาลา* ตามคำบาลี ในขณะที่ภาษาไทยมาตรฐานใช้ลักษณะการเขียน *ศาลา* ตามคำสันสกฤต อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากความหมายของ *สาลา* ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ปรากฏลักษณะการเขียนว่า *ศาลา* เช่นเดียวกับภาษาไทยมาตรฐาน

ถึงแม้ว่าคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนหมวดอักษรต้นเทียบเคียงแตกต่างกัน รวมถึงลักษณะเสียงทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาลักษณะความหมายพบว่า มีลักษณะความหมายเหมือนกันทั้งสิ้น

3. หมวดสระ คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนสระแตกต่างกัน แต่มีลักษณะเสียงสระเหมือนกันหรือแตกต่างกัน แบ่งได้ดังนี้

3.1 ลักษณะเสียงสระไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะการเขียนสระแตกต่างกันในคำใดคำหนึ่ง คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานใช้สระ “ไ-” *ใจอ่อน* หมายถึง ว. ยอมง่าย, สงสารง่าย (Royal Institute, 2013, 342) *อ่อนใจ* หมายถึง ก. เหนื่อยใจ, ระอาใจ, ท้อใจ (Royal Institute, 2013, 1386) คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้สระ “ไ-” *ใจอ่อน* หมายถึง ว. ใจอ่อน (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 124) *อ่อนใจ* หมายถึง ก. อ่อนใจ-เหนื่อยใจ ระอาใจ ท้อใจ (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 612)

ภาษาไทยมาตรฐานใช้สระ “ไ-” ซึ่งไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยมาตรฐาน) *ติดใจ* หมายถึง ก. ชอบ, ฝังอยู่ในใจ, ช้องใจ, สงสัย (Royal Institute, 2013, 499) ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ใช้สระ “ไ-” *ใจติด* หมายถึง ว. มีใจจดจ่อ เอาใจใส่ ใจผั่น กี่ว่า (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 124) *ติดใจ* หมายถึง ก. ชอบ ฝังอยู่ในใจ (Chaing Mai Rajabhat University, 2007, 190)

3.2 ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนสระแตกต่างกันในคำใดคำหนึ่ง คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานใช้สระ “เ-” *ผึ้งรวง* หมายถึง น. ชื่อผึ้งโพรง (Apis cerana Fabricius) ในวงศ์ Apidae เป็นผึ้งขนาดกลาง (Royal Institute, 2013, 807) *รวงผึ้ง* หมายถึง น. รังผึ้ง, องค์ประกอบของอาคาร, ชื่อไม้ต้นขนาดเล็กชนิดหนึ่ง เป็นต้น (Royal Institute, 2013, 971) คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้สระ “เ-” *ผึ้งรวง* หมายถึง น. ผึ้งรวง-ผึ้งที่ทำรังเป็นรวงห้อยอยู่ตามกิ่งไม้ เป็นต้น (Rungruangsi, 2004, 826) *รวงผึ้ง* หมายถึง น. รวงผึ้ง, รังผึ้ง น. ชื่อเห็ดชนิดหนึ่ง (Rungruangsi, 1991, 1055)

คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้สระ “เ-” *ว่องเวีย* หมายถึง ว. ว่องไว, ปราดเปรียว, งามผุดผาด (Rungruangsi, 1991, 1169) *เวียว่อง* หมายถึง ว. ว่องไว, ทันกาล, คล่องแคล่ว, รวดเร็ว

(Rungruangsi, 1991, 1204) *ว่องเวีย* เทียบกับภาษาไทยมาตรฐานที่ไม่ปรากฏคำสลับพยางค์ (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยมาตรฐาน) ใช้สระ “ไ-” *ว่องไว* หมายถึง ก. รวดเร็ว, คล่องแคล่ว, ปราดเปรียว, ปราดเปรื่อง (Royal Institute, 2013, 1101)

3.3 ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนสระแตกต่างกันทุกคำ ภาษาไทยมาตรฐานใช้สระ “เ-, แ-” *เหลวเหลก* หมายถึง ว. ปั่นปี้, ไม่เป็นขึ้นเป็นอัน, เละทะ, เป็นที่น่ารังเกียจ (Royal Institute, 2013, 1349) และใช้สระ “แ-, เ-” *เหลกเหลว* หมายถึง ว. ปั่นปี้, ไม่มีขึ้นดี, ไม่เป็นขึ้นเป็นอัน (Royal Institute, 2013, 1355) *เหลกเหลว* เทียบได้กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ปรากฏคำสลับพยางค์ (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยถิ่นเหนือ) ใช้สระ “เ-ีย, แ-” *เหลียกเหลว* หมายถึง ว. เหลกละเอียด (Rungruangsi, 1991, 1471)

จากตัวอย่างคำสลับพยางค์ต่าง ๆ ข้างต้นเห็นได้ว่า ทั้งภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือล้วนมีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนสระแตกต่างกัน (ยกเว้น *ใจอ่อน-อ่อนใจ ใจอ่อน-อ่อนใจ* มีลักษณะเสียงเหมือนกัน) แต่ลักษณะความหมายไม่แตกต่างกัน โดยลักษณะความหมายของคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนเหมือนกับคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐาน

จากการใช้ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนสระที่แตกต่างกันของคำสลับพยางค์ ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนื่อดังกล่าวทำให้เกิดเสียงปฏิกาค (Sound Correspondence) ร่วมกัน แม้มีลักษณะเสียงสระแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาลักษณะความหมายล้วนเหมือนกันทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้ใช้ภาษาแต่ละถิ่นจึงต้องทราบเสียงปฏิกาคในคำสลับพยางค์ซึ่งกัน เพื่อสื่อสารที่เข้าใจร่วมกันได้

4. หมวดอักษรท้าย คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนเหมือนกัน แต่เมื่อเทียบกับคำที่ไม่ได้เป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานกลับมีลักษณะการเขียนอักษรท้ายแตกต่างกัน โดยที่มีลักษณะเสียงเหมือนกัน ตัวอย่างดังนี้

เข้าสาน หมายถึง น. ข้าวสาร-ข้าวที่กระเทาะเปลือกแล้วซ้อมหรือสีจนเหลือแต่เมล็ดข้าวขาว (Rungruangsi, 1991, 188) *สานเข้า* หมายถึง น. ข้าวสาร เข้าสาน กี่ว่า (Rungruangsi, 1991, 1370) *เข้าสาน* เทียบได้กับภาษาไทยมาตรฐานที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ว่า *ข้าวสาร* หมายถึง น. ข้าวเปลือกที่สีซ้อมจนเหลือแต่เมล็ดขาว (Royal Institute, 2013, 194)

จากตัวอย่างดังกล่าวเห็นได้ว่า ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้คำสลับพยางค์ที่มีลักษณะการเขียน *เข้าสาน-สานเข้า* แต่ลักษณะความหมายเขียนว่า *ข้าวสาร* ซึ่งมีลักษณะการเขียนและลักษณะความหมายเช่นเดียวกับ *ข้าวสาร* ในภาษาไทยมาตรฐาน เพราะฉะนั้น พยางค์ “สาน” และ “สาร” ในหมวดอักษรท้ายจึงมีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่มีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกัน

อย่างไรก็ดีคำว่า *เข้า* ในภาษาไทยถิ่นเหนือ และ *ข้าว* ในภาษาไทยมาตรฐานดังกล่าวต่างมีลักษณะความหมายเดียวกัน แต่มีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปใน **หมวดสระและอักษรท้าย** (หมวดที่ 5) ต่อไป

5. **หมวดสระและอักษรท้าย** คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือใช้สระและอักษรท้ายที่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ตัวอย่างพยางค์ **ข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐาน และ **เข้าว** ในภาษาไทยถิ่นเหนือ ดังนี้

ข้าวตก หมายถึง น. รวงข้าวที่หลงเหลืออยู่ในท้องนาหลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว (Royal Institute, 2013, 192) **ตกข้าว** หมายถึง น. วิธีการที่นายทุนรับซื้อข้าวตามจำนวนที่กำหนดกับชาวนาตอนที่ข้าวลัดใบแล้ว โดยตกลงกันว่านายทุนจะให้เงินแก่ชาวนาก่อน แล้วชาวนาจะให้ข้าวเปลือกแก่นายทุนหลังจากนวดข้าวเสร็จแล้ว (Royal Institute, 2013, 542) **เข้าวาน-สวนเข้าว** เป็นคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือตามความหมายใน**หมวดอักษรท้าย** (หมวดที่ 4) ข้างต้น

ดังนั้น **ข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐานและ **เข้าว** ในภาษาไทยถิ่นเหนือดังกล่าวล้วนมีลักษณะความหมายเกี่ยวข้องกับ “ชื่อไม้ล้มลุกที่มีเมล็ดเป็นอาหารหลัก มีหลายพันธุ์ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว เป็นต้น” อย่างไรก็ตาม ภาษาไทยถิ่นเหนือมีคำสลับพยางค์ที่มีลักษณะการเขียนว่า **ข้าว** แต่มีลักษณะความหมายไม่เกี่ยวข้องกับ **ข้าว** ตามลักษณะความหมายในภาษาไทยมาตรฐาน ตัวอย่าง

ข้าวรว หมายถึง น. ไม้ไผ่หรือไม้ลูกคำที่ทำเป็นรว (Rungruangsi, 1991, 158) **รวข้าว** หมายถึง น. รวแบบเขาคือรวที่ใช้ไม่รวกยาวตลอดลำเป็นต้น ตรงกับเสารว 3-4 ระดับ (Rungruangsi, 1991, 1054)

ดังนั้นคำหลัก **ข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือแม้มีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนเหมือนกัน แต่มีลักษณะความหมายแตกต่างกัน ในทางกลับกันคำหลัก **เข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐานหรือ **เข้าว** ในภาษาไทยถิ่นเหนือที่หมายถึง “ชื่อไม้ล้มลุกที่มีเมล็ดเป็นอาหารหลัก...” เป็นคำประสมสลับพยางค์แม้มีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่มีลักษณะความหมายเหมือนกัน

6. **หมวดคำพ้องเสียงวรรณยุกต์โทใน “อักษรต่ำเดียว” กับ “ห นำ”** คำพ้องเสียง หมายถึง คำที่ออกเสียงเหมือนกันแต่เขียนต่างกันและมีความหมายต่างกัน เช่น ใส่-ไส-ไสย กาน-กาล-การ-การณ (Royal Institute, 2013, 259) อย่างไรก็ตาม คำพ้องเสียงในที่นี่เกิดจากคำสลับพยางค์คำใดคำหนึ่งในภาษาไทยมาตรฐานที่มีลักษณะการเขียนเป็น “อักษรต่ำเดียว” ขณะที่ภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนเป็น “ห นำ” ซึ่งล้วนมีเสียงวรรณยุกต์โทเหมือนกัน แต่ทั้งในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือต่างมีลักษณะความหมายเหมือนกัน จึงทำให้เกิดลักษณะคำพ้องเสียงและพ้องความหมายในคราวเดียวกัน ตัวอย่างดังนี้

ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ เช่น **แน่นหนา** หมายถึง ว. มั่นคง เช่น ใส่กุญแจแน่นหนา, แข็งแรง (Royal Institute, 2013, 644) **หนาแน่น** หมายถึง ว. คับคั่ง, แออัด (Royal Institute, 2013, 1286) **แน่นหนา** เทียบได้กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ (คำสลับพยางค์ไร้คู่ในภาษาไทยถิ่นเหนือ) ว่า **หนั่นหนา** หมายถึง ว. แน่นหนา, มั่นคง (Rungruangsi, 1991, 1479)

ในทางตรงกันข้ามภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ เช่น **เข้าวหนึ่ง** หมายถึง น. ข้าวหนึ่ง, ข้าวเหนียว (Rungruangsi, 1991, 190) **หนึ่งเข้าว** หมายถึง ก. หนึ่งข้าว-ทำข้าวเหนียวให้สุกด้วยการนี้ (Rungruangsi, 1991, 1370) **เข้าวหนึ่ง** เทียบได้กับภาษาไทยมาตรฐานที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ (คำ

สลับพยางค์ไว้คู่ในภาษาไทยมาตรฐาน) ว่า *ข้าวนี้* หมายถึง น. ข้าวที่ได้จากการสีข้าวเปลือกซึ่งผ่านการแช่น้ำและอบด้วยความร้อนแล้ว, (ถิ่น-พยับ, อีสาน) น. ข้าวเหนียวนี้ (Royal Institute, 2013, 192)

จากตัวอย่างดังกล่าวเห็นได้ว่า ลักษณะการใช้คำสลับพยางค์พ้องเสียงวรรณยุกต์โทใน “อักษรต่ำเดียว” ในภาษาไทยมาตรฐานกับ “ห น้า” ในภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกัน แต่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน

7. หมวดคำภาษาต่างประเทศ คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏเป็นคำสันสกฤต ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเป็นคำบาลีดังคำว่า *ธรรม* (คำสันสกฤต) และ *ัมม* (คำบาลี) โดยภาษาไทยมาตรฐานใช้ว่า “*คุณธรรม-ธรรมคุณ*” และ “*ชาติธรรม-ธรรมชาติ*” ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ (คำสลับพยางค์ไว้คู่ในภาษาไทยถิ่นเหนือ) ว่า “*ัมมคุณ*” และ “*ัมมชาติ*” ดังนี้

คุณธรรม หมายถึง น. สภาพคุณงามความดี (Royal Institute, 2013, 263) *ธรรมคุณ* หมายถึง น. ชื่อบทแสดงคุณของพระธรรม มีบาลีขึ้นต้นว่า สวากขาโต และลงท้ายว่า ปจจุตฺต เวทิตพฺโพ วิญญูติ (Royal Institute, 2013, 597) *ธรรมคุณ* เทียบได้กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ว่า *ัมมคุณ* หมายถึง น. ชื่อบทแสดงคุณของพระธรรม มีบาลีขึ้นต้นว่า สวากขาโต... (Rungruang Sri, 1991, 597)

ชาติธรรม หมายถึง ว. มีความเกิดเป็นธรรมดา (Royal Institute, 2013, 597) *ธรรมชาติ* หมายถึง น. สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้น ๆ, ภาพภูมิประเทศ, ว. ที่เป็นไปเองโดยมิได้ปรุงแต่ง (Royal Institute, 2013, 375) *ธรรมชาติ* เทียบได้กับภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ว่า *ัมมชาติ* หมายถึง น. สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้น ๆ, ภาพภูมิประเทศ (Rungruang Sri, U., 1991, 597)

นอกจากนี้ ภาษาไทยมาตรฐานยังปรากฏคำสลับพยางค์คำอังกฤษประสมกับคำภาษาอื่น แต่ไม่ปรากฏในภาษาไทยถิ่นเหนือ ดังเช่นคำอังกฤษประสมกับคำไทย (คำตัวอักษรหนาเป็นคำอังกฤษ) เช่น *ก๊อกรั่ว* หมายถึง เครื่องเปิดปิดน้ำจากท่อหรือภาชนะ (Phanthumetha, 2016, 701) *น้ำก๊อก* หมายถึง น้ำที่กรองให้สะอาดแล้วง่ายให้ประชาชนบริโภคใช้สอย (Phanthumetha, 2016, 624) คำอังกฤษกับคำสันสกฤต *คริสต์ศาสนา-ศาสนาคริสต์* ล้วนหมายถึง ศาสนาซึ่งพระเยซูเป็นผู้ประกาศศาสนา (Phanthumetha, 2016, 495) และยังปรากฏคำบาลีประสมกับคำอาหม (คำตัวอักษรหนาเป็นคำอาหม) *เกณท์ทหาร* หมายถึง ก. เรียกบุคคลมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ (Royal Institute, 2013, 140) *ทหารเกณท์* หมายถึง น. ทหารกองประจำการ (Royal Institute, 2013, 548) เป็นต้น

สรุปได้ว่า คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและคำภาษาไทยถิ่นเหนือที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน เนื่องจากการใช้คำภาษาต่างประเทศแตกต่างกัน แต่มีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกันดังเช่นคำที่มาจากบาลีสันสกฤตดังกล่าว นอกจากนี้คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานยังปรากฏคำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ดังเช่นคำอังกฤษ คำอาหม ซึ่งไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ใด ๆ ในภาษาไทยถิ่นเหนือ

สาเหตุที่ทำให้คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเหมือนกันและแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบการใช้คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือดังกล่าวเห็นได้ว่า ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้คำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการใช้คำเหมือนกันและแตกต่างกันตามปัจจัยต่าง ๆ สรุปเป็นตารางดังนี้ (คำสลับพยางค์ที่อยู่ในเครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว (‘ ’) คือคำที่ปรากฏในภาษาไทยมาตรฐานเท่านั้น ส่วนคำสลับพยางค์ที่ไม่ปรากฏเครื่องหมายอัญประกาศ คือคำที่ปรากฏในภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น)

ตารางที่ 1

การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างด้านลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนตามปัจจัยต่าง ๆ ของการใช้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ

หมวด ที่	ปัจจัย	ลักษณะเสียง [ตัวอย่างคำที่แตกต่างกัน]	ลักษณะการเขียน (ตัวอย่างคำที่แตกต่างกัน)
1	อักษรต้นควบกล้ำไม่แท้	✓ ¹⁰	(‘โคศเคร้า’-โคสเกล้า)
2	อักษรต้นเทียบเคียง		
2.1	ค-ค	✓	(‘คนเมือง’-คนเมือง)
2.2	ง-ว	นมจ้ว [นม-จ้ว] ‘นมว้ว’ [‘นม-ว้ว’]	(นม-จ้ว) (‘นม-ว้ว’)
2.3	ย/หย-อย	✓	(‘ยาหยูก’-‘อยาอูก)
2.4	ศ-ส	✓	(‘ศาลา’-ศาลา)
3	สระ		
3.1	สระ ไ- / ไ-	✓	(‘ใจอ่อน’-ใจอ่อน)
3.2	สระ -ี / -เ	‘ผึ้งรวง’ [‘ผึ้ง-รวง’] ผึ้งรวง [ผึ้ง-รวง]	(‘ผึ้งรวง’-ผึ้งรวง)
3.3	สระ แ- เ- / -เีย แ-	[‘แหลกเหลว’-เหลือกแหลว]	(‘แหลกเหลว’-เหลือกแหลว)
4	อักษรท้าย	✓	ข้าว(‘สาร’)-เข้า(สาน)
5	สระและอักษรท้าย	‘ข้าวสาร’ [‘ข้าว-สาน’] ข้าวสาน [เข้า-สาน]	(‘ข้าวสาร’-ข้าวสาน)
6	คำพ้องเสียงวรรณยุกต์โท	✓	(‘แน่นหนา’-แน่นหนา)
7	คำภาษาต่างประเทศ	✓	(‘ธรรมคุณ’-ธัมมคุณ)

¹⁰ เครื่องหมาย ✓ หมายถึง คำสลับพยางค์ที่มีลักษณะเสียงเหมือนกัน

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนมีลักษณะต่าง ๆ สรุบบ้างนี้ (ตัวอย่างคำแรกคือภาษาไทยมาตรฐาน ตัวอย่างคำถัดมาคือภาษาไทยถิ่นเหนือตามลำดับ)

1. **ลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน** มีจำนวน 8 ปัจจัยตามหมวดหลักและหมวดย่อย ได้แก่ (1) หมวดอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้ โศกเศร้า-โสกล้ำ, หมวดอักษรต้นเทียบเคียง (2.1) ค-ค คนเมือง-คนเมือง, (2.3) ย/หย-อย ยาหยุก-อยาอยุก และ (2.4) ศ-ส ศาลา-สาลา, (3.1) หมวดสระ ใ- / ไ- ใจอ่อน-ใจอ่อน, (4) หมวดอักษรท้าย ข้าว(สาร)-เข้า(สาน), (6) หมวดคำพ้องเสียงวรรณยุกต์โท แนนหนา-แน้นหนา และ (7) หมวดคำภาษาต่างประเทศ ธรรมคุณ-ธัมมคุณ เป็นต้น

2. **ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน** มีจำนวน 4 ปัจจัยตามหมวดหลักและหมวดย่อย ได้แก่ (2.2) หมวดอักษรต้นเทียบเคียง ง-ว ภาษาไทยมาตรฐานว่า นมวัว ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า นมจัว (3.2) หมวดสระ -ี / -เ ภาษาไทยมาตรฐานว่า ผึ้งรวง ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า ผึ้งรวง (3.3) หมวดสระ -แ- / -เ ภาษาไทยมาตรฐานว่า แผลกเหลว ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า เหลือกเหลว และ (5) หมวดสระและอักษรท้าย ภาษาไทยมาตรฐานว่า ข้าวสาร ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า เข้าสาน เป็นต้น

จากผลสรุปดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า สาเหตุที่ทำให้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการใช้คำเหมือนกันและแตกต่างกัน เกิดจาก**ลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน**ปรากฏจำนวนแต่ละปัจจัยมากที่สุด โดยคำภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนเดียวกัน ดัง**หมวดอักษรต้นเดี่ยว “ส”** คำว่า **โสกล้ำ** ขณะที่ภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกับภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยใช้ทั้งอักษรต้นเดี่ยว **“ศ”** และอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้ **“ศร”** คือ **เศร้าโสกล้ำ** ซึ่งมีลักษณะเสียง [โสกล้ำ] เช่นเดียวกับภาษาไทยถิ่นเหนือ นอกจากนี้ การใช้**หมวดอักษรเทียบเคียง “ศ-ส”** ยังแสดงให้เห็นถึงการใช้คำภาษาต่างประเทศที่แตกต่างกันระหว่างภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยภาษาไทยมาตรฐานใช้ **“ศ”** คือ **ศาลา** เป็นคำสันสกฤต ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ **“ส”** คือ **สาลา** เป็นคำบาลี เช่นเดียวกับ**หมวดคำภาษาต่างประเทศคือ “ธรรม-ธัมม”** ภาษาไทยมาตรฐานใช้ **ธรรมคุณ** เป็นคำสันสกฤต ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ **ธัมมคุณ** เป็นคำบาลี

นอกจากนี้ยังปรากฏพยางค์ **“ธรรม-ธัมม”** ที่ไม่ได้เป็นคำสลับพยางค์ทั้งในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือเปรียบเทียบดังนี้ ภาษาไทยมาตรฐานใช้ **ธรรมจริยา ธรรมราชา** ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ **ธัมมจริยา ธัมมราชา** ตามลำดับ เป็นต้น รวมถึงพยางค์ **“กรรม-กัมม”** ภาษาไทยมาตรฐานใช้ **คัลยกรรม ศิลปกรรม** ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ **คัลยกัมม ศิลปกัมม** ตามลำดับ เป็นต้น ดังนั้น คำภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะการเขียนด้วยคำสันสกฤต ส่วนคำภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะการเขียนด้วยคำบาลี ซึ่งมีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่มีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกัน

การใช้**หมวดอักษรเทียบเคียง**นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิด**ลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน** ดังเช่น **“ค-ค”** ซึ่งภาษาไทยมาตรฐานเลิกใช้อักษร **“ค”** แล้ว แต่ภาษาไทยถิ่นเหนือยังคงปรากฏคำอักษร **“ค”** ในคำสลับพยางค์หรือคำอื่น ๆ ได้อย่างหลากหลาย **คนเมือง-เมืองคน คำแร-แรคำ**

เรียงความ หมายความว่า เป็นต้น ส่วน “อย” ภาษาไทยมาตรฐานปรากฏ 4 คำเท่านั้น คือ อย่า อยู่ อย่าง อยาก ซึ่งไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ใด ๆ แตกต่างกับภาษาไทยถิ่นเหนือยังคงใช้อักษร “อย” ได้อย่างหลากหลาย ซึ่งเทียบเคียงได้กับหมวดอักษร “อ/หย” ในภาษาไทยมาตรฐาน ดังคำสลับพยางค์ว่า อโย ในภาษาไทยถิ่นเหนือ กับ ยาหยุก ในภาษาไทยมาตรฐาน

ด้านหมวดสระ ใ- / ไ- เป็นเพียงสระเดียวที่มีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่มีลักษณะเขียนต่างกัน ดังพยางค์ “ใจ-ใจ” ภาษาไทยมาตรฐานใช้ ใจอ่อน-อ่อนใจ ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ ใจอ่อน-อ่อนใจ ซึ่งล้วนมีความหมายเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ใจอ่อน-อ่อนใจ ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือเช่นกัน ซึ่งมีลักษณะการเขียนเช่นเดียวกับภาษาไทยมาตรฐาน รวมถึงลักษณะความหมายก็ไม่แตกต่างกัน

หมวดอักษรท้าย ข้าวสาร-เข้าสาน ต่างมีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยคำว่า สาน ในภาษาไทยถิ่นเหนือเกี่ยวข้องกับ ข้าว กล่าวคือ สาน หมายถึง ว. ลักษณะของสิ่งที่เป็นเม็ด อย่างข้าวสาร (Rungruangsi, 1991, 1283) แต่ สาน ในภาษาไทยมาตรฐานไม่เกี่ยวข้องใดกับ ข้าว ใด ๆ อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาลักษณะความหมายของคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า เข้าสาน-สานเข้า มีลักษณะการเขียนเหมือนกับภาษาไทยมาตรฐานที่ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ว่า ข้าวสาร

หมวดคำพ้องเสียงวรรณยุกต์โท ดังคำว่า แน่นหนา-แน้นหนา ก็ทำให้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน โดยภาษาไทยมาตรฐานใช้ “อักษรต่ำรูปวรรณยุกต์เอก” ส่วนภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ “ห นำ รูปวรรณยุกต์โท” จึงทำให้เกิดการพ้องเสียงวรรณยุกต์โทร่วมกัน นอกจากนี้ยังพบคำมูลพยางค์เดียวคำอื่น ๆ ที่ใช้หลักการเดียวกัน ดังคำว่า แว่น-แห้ว เล่น-เหล้น เป็นต้น รวมถึงหมวดคำพ้องเสียงวรรณยุกต์โทใน “อักษรสูงรูปวรรณยุกต์โท” กับ “อักษรต่ำรูปวรรณยุกต์เอก” แม้ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ แต่บางคำในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ลักษณะการเขียนสวนทางกัน กล่าวคือ ภาษาไทยมาตรฐานใช้ “อักษรสูงรูปวรรณยุกต์โท” แต่ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ “อักษรต่ำรูปวรรณยุกต์เอก” ดังคำว่า ชี้เ้า-ชี้เ้า ในทางกลับกันภาษาไทยมาตรฐานใช้ “อักษรต่ำรูปวรรณยุกต์เอก” ภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ “อักษรสูงรูปวรรณยุกต์โท” ดังคำว่า คนเ้า-คนเ้า เป็นต้น สรุปได้ว่า คำพ้องเสียงวรรณยุกต์โทใน “อักษรต่ำเดี่ยว-ห นำ” หรือ “อักษรต่ำคู่-อักษรสูง” ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือบางคำมีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน

จากปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวที่ทำให้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาลักษณะความหมายในภาษาไทยถิ่นเหนือแล้ว กลับมีลักษณะการเขียนเหมือนกับคำในภาษาไทยมาตรฐานทั้งสิ้น ได้แก่ โคกเ้า ศาลา หยุกยา ข้าวสาร ใจอ่อน แน่นหนา

ด้านลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกันมีจำนวน 4 ปัจจัยตามหมวดหลักและหมวดย่อย แยกเป็น อักษรต้นในหมวดอักษรเทียบเคียง “ง-ว” ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า นมจัว ภาษาไทยมาตรฐานว่า นมวัว นอกจากนี้ยังปรากฏอีกคำหนึ่งที่ไม่ได้เป็นคำสลับพยางค์ คือ จุ่น หมายถึง น. วุ้น อย่างวุ้นเส้น (Rungruangsi,

1991, 306) **วุ้น** หมายถึง น. ของกินชนิดหนึ่ง ทำจากสาหร่ายทะเลเป็นต้น... (Royal Institute, 2013, 1128) เช่นเดียวกับคำนามที่เกี่ยวกับอาหารและเครื่องปรุงอาหารที่คำภาษาไทยมาตรฐานใช้ว่า **วุ้น วุ้นเส้น** คำภาษาไทยถิ่นเหนือใช้ว่า **จุ้น จุ้นเส้น** (Wimonkasem, 2012, 323)

ส่วนหมวดสระในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นมีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่ถือว่าเป็นคำเดียวกันเมื่อพิจารณาจากระบบความหมาย เช่น สระ **-ี / -เี** ภาษาไทยมาตรฐานว่า **ฝั่ง** รวง ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า **เฝ้ง** รวง และสระ **-ไ- / -เไ** ภาษาไทยมาตรฐานว่า **ว่องไว** ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า **ว่องเวีย** เป็นต้น ดังนั้น **ฝั่ง-เฝ้ง** และ **ไว-เวีย** มีระบบความหมายเดียวกันแต่มีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกันตามแต่ละท้องถิ่น ซึ่งนับว่าเป็นเสียงปฏิภาค (Sound Correspondence) ที่ผู้ใช้ภาษาต้องเข้าใจร่วมกัน จึงจะทำให้สื่อสารกับคนต่างถิ่นเข้าใจกันอย่างง่ายขึ้น เนื่องจากมีลักษณะความหมายเดียวกัน แม้ว่าจะมีลักษณะเสียงปฏิภาคด้านสระในแต่ละถิ่นก็ตาม

หมวดสระและอักษรท้ายมีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน กล่าวคือ **ข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐาน กับ **เข่า** ในภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยภาษาไทยถิ่นเหนือปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ **เข่าสาน-สานเข่า** ซึ่งปรากฏลักษณะความหมายที่มีระบบการเขียนเหมือนกับคำภาษาไทยมาตรฐานว่า **ข้าวสาร** นอกจากนี้คำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือ **เข่า** มีความหมายเดียวกับ **ข้าว** ในภาษาไทยมาตรฐาน ได้แก่ **เข่า** หุง-หุงเข่า (หุงข้าว) **เข่าหนึ่ง (ข้าวหนึ่ง)-หนึ่งเข่า** เป็นต้น และคำว่า **เข่า** ในภาษาไทยมาตรฐานปรากฏลักษณะความหมายส่วนหนึ่งว่าเป็นคำโบราณ หมายถึง ข้าว (Royal Institute, 2013, 212) เช่นเดียวกับพจนานุกรม **สัพพะ พะจะนะ พาสาไท** ให้ความหมาย **เข่า** หมายถึง ข้าว เช่น หุงเข่า กินเข่า กับเข่า เข่าสาน เข่าสวย เข่าเหนียว เป็นต้น (Pallegoix, 1999, 280-281) ซึ่งไม่ปรากฏคำว่า **ข้าว** ทั้งในคำหลักและในลักษณะความหมาย ดังนั้น **เข่า** จึงเป็นคำเก่าที่ใช้สื่อสารกันในสมัยก่อน จากนั้นภาษาไทยมาตรฐานได้เปลี่ยนลักษณะการเขียนเป็น **ข้าว** ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นเหน้อยังคงใช้ลักษณะการเขียนแบบเดิมว่า **เข่า**

สรุปได้ว่า คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ รวมถึงคำที่ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐาน แต่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่นเหนือ หรือคำที่ไม่ได้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือ แต่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน รวมทั้งมีลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่หากพิจารณาด้านลักษณะความหมายล้วนเหมือนกันทั้งสิ้น

เนื่องจากบทความฉบับนี้มุ่งเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ทำให้เกิดลักษณะเสียงทั้งเหมือนกันและแตกต่างกันดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ยังปรากฏคำสลับพยางค์จำนวนหนึ่งที่มีลักษณะการเขียนเหมือนกัน แต่มีลักษณะเสียงแตกต่างกัน ตัวอย่างดังนี้

คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานว่า **เครื่องทรง** [เครื่อง-ซง] หมายถึง เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ (Phanthumetha, 2016, 748) **ทรงเครื่อง** [ซง-เครื่อง] หมายถึง ก. แต่งตัวมีเครื่องประดับ, มีเครื่องปรุงพิเศษกว่าปรกติ, ประดิษฐานให้งดงามเป็นพิเศษ, ตัดผม (ใช้แก่เจ้านาย) (Royal Institute, 2013, 541) ส่วนคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือว่า **เครื่องทรง** [เครื่อง-ทะ-ลง] หมายถึง น. เครื่องแต่งตัวของ

กษัตริย์ ครั้วทรง กี่ว่า (Rungruang Sri, 1991, 253) **ทรงเครื่อง** [ทะ-ลง-เคื่อง] หมายถึง ดู ทรงครั้ว เข้าเครื่อง
กี่ว่า “ทรงครั้ว” ก. แต่งเครื่องทรงอย่างเครื่องกษัตริย์ (Rungruang Sri, 1991, 554)

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสลับพยางค์ภาษาไทยถิ่นเหนือ โดยมีลักษณะเสียงแตกต่างจากภาษาไทย
มาตรฐานที่ไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ คือ **ครั้วทรง** [คว-ทะ-ลง] หมายถึง น. เครื่องทรง, เครื่องประดับ
(Rungruang Sri, 1991, 215) **ทรงครั้ว** [ทะ-ลง-คว] หมายถึง ก. แต่งเครื่องทรงอย่างเครื่องกษัตริย์
(Rungruang Sri, 1991, 554) เป็นต้น

ฉะนั้นพยางค์ “ทรง” ในคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะเสียงแตกต่างจากภาษาไทยถิ่น
เหนือ โดยภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะเสียงเป็นอักษรต้นควบกล้ำไม่แท้ [ซง] ขณะที่ภาษาไทยถิ่นเหนือมี
ลักษณะเสียงเป็นอักษรนำ [ทะ-ลง] ส่วนพยางค์ “เครื่อง” และ “ครั้ว” ภาษาไทยมาตรฐานมีลักษณะเสียง
อักษรต้นควบกล้ำแท้ [เคื่อง] และ [ครั้ว] ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นเหนือมีลักษณะเสียงอักษรต้นควบกล้ำแท้
[เคื่อง] และ [คว] ตามลำดับ

ด้วยเหตุนี้ลักษณะการเขียนที่เหมือนกันอาจจะทำให้เกิดลักษณะเสียงที่แตกต่างกันได้ตามแต่ละ
ลักษณะเสียงของภาษาไทยแต่ละถิ่น โดยภาษาไทยถิ่นเหนือไม่มีหน่วยเสียง /r/ และไม่ออกเสียงควบกล้ำ /l/
จึงไม่มีเสียงควบกล้ำทั้งสองเสียง (Wimonkasem, 2012, 36) นับเป็นประเด็นที่ควรจะต้องศึกษาต่อไปถึงคำสลับ
พยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือที่มีลักษณะการเขียนเหมือนกันทำให้เกิดลักษณะเสียง
รวมถึงลักษณะความหมายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร

สรุปและข้อเสนอแนะ

การสลับพยางค์เป็นกระบวนการสร้างคำแบบหนึ่งในภาษาคำโดด ซึ่งจะสลับพยางค์กันได้ต้องเกิดจาก
การสร้างคำประเภทต่าง ๆ เช่น คำประสม คำซ้อน หรือแม้แต่การยืมคำภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นไปตาม
ทฤษฎีการสร้างคำในภาษา (Word Formation) ของ ยูเล (Yule) ที่ทำให้คำต่าง ๆ เกิดการสลับพยางค์กันได้
โดยศึกษาการเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือดังกล่าวแสดงให้เห็นถึง
ลักษณะการเขียนที่แตกต่างกันทั้งหมด เนื่องจากมุ่งศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะลักษณะการเขียนคำสลับพยางค์
ในภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งมีลักษณะการเขียนแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นเหนือได้อย่างไรทั้ง ๆ ที่ส่วนใหญ่มี
ลักษณะความหมายเหมือนกัน ซึ่งปรากฏผลสรุปว่า 1) ลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่าง
กัน และ 2) ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน ตามปัจจัยในหมวดต่าง ๆ ดังกล่าว

ถึงแม้ว่าผลการศึกษาตามปัจจัยต่าง ๆ ในบางหมวดใกล้เคียงกับงานวิจัยของ Chaikiattitham (2020,
319-328) เช่น อักษรต้นเทียบเคียง หมวดสระ หมวดคำภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ทว่างานวิจัยดังกล่าวเป็น
การเปรียบเทียบคำสลับพยางค์เฉพาะภาษาไทยมาตรฐานเท่านั้น หากไม่ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ใน
ภาษาไทยถิ่น และถึงแม้ปรากฏเป็นคำสลับพยางค์ในภาษาไทยถิ่น ก็นำมาเปรียบเทียบทั้งภาษาไทยถิ่นเหนือ
ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้ในภาพรวมทั้งหมดร่วมกัน ซึ่งแตกต่างจากบทความฉบับนี้ที่มุ่ง
เปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือเท่านั้น ทั้งยังศึกษาเฉพาะลักษณะการ

เขียนที่แตกต่างกัน จึงทำให้ได้ผลการค้นคว้าเพิ่มเติมตามปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ หมวดอักษรท้าย หมวดสระและอักษรท้าย รวมถึงผลสรุปเพิ่มเติมจากการเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือ กล่าวคือ 1) ลักษณะเสียงเหมือนกันแต่ลักษณะการเขียนแตกต่างกัน และ 2) ลักษณะเสียงและลักษณะการเขียนแตกต่างกัน แต่ลักษณะความหมายล้วนเหมือนกันทั้งหมดตามปัจจัยในหมวดต่าง ๆ ดังกล่าว

ดังนั้น ผู้ใช้ภาษาไทยจำเป็นต้องเลือกใช้คำสลับพยางค์ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหนือให้ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง-พูด ซึ่งต้องอาศัยลักษณะเสียงในการสื่อสาร รวมถึงทักษะการอ่าน-เขียน ซึ่งต้องอาศัยลักษณะการเขียนในการสื่อสาร นอกจากนี้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนทั้งหมด ล้วนต้องอาศัยลักษณะความหมายในการสื่อสาร เพื่อให้การสื่อสารตามทักษะทั้งหมดสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดีตามบริบทการใช้ภาษาแต่ละท้องถิ่น รวมถึงการสื่อสารในบริบทต่าง ๆ ได้แก่ คนต่างถิ่น แรงงานอพยพ นักภาษา ครูสอนเพลง ผู้เรียนภาษา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นเหน้อย่างปรากฏลักษณะการเขียนเหมือนกันทั้งหมด แต่มีลักษณะเสียงและลักษณะความหมายเหมือนกันและแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาไทยถิ่นอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นใต้ หรือการศึกษาเปรียบเทียบคำสลับพยางค์ในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาของชนกลุ่มน้อย รวมถึงภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาลาว ภาษาจีน เป็นต้น นับเป็นประเด็นที่ควรศึกษาเปรียบเทียบเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างกันได้ต่อไป

References

- Burusphat, S. (2000). *Dialects Geography*. Bangkok: Akepimthai. [In Thai]
- Chaikiattitham, R. (2020). *The Switched Syllable Words in Standard Thai and Thai Dialects*. Chiang Mai: Payap Univesity. [In Thai]
- Chiang Mai Rajabhat University, Institute of Language, Art and Culture. (2007). *Lanna Language Dictionary*. (2nd ed.). Chiang Mai: Seangsin. [In Thai]
- Matichon. (2004). *Matichon Dictionary of Thai Language*. Bangkok: Matichon. [In Thai]
- Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (2008). *Southern Thai Dialect Dictionary 2550 B.E.* (5th ed.). Bangkok: My Media. [In Thai]
- Naksakul, K. (2008). *Thai Phonology*. (6th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University. [In Thai]
- Pallegoix, J. (1999). *Dictionary Linguae Thai*. Bangkok: Teachers' Council of Thailand.
- Phaholphinyo, S., Kriengkiet, K. & Kosawat, K. (2012). Observations on Word Re-ordering in Two-syllable Synonymous Compounds. *Naresuan University Journal*. 20(2), 63. [In Thai]
- Phanthumetha, B. (2018). *Structure Thai*. (25th ed.). Bangkok: Ramkhamhaeng University.

[In Thai]

Phanthumetha, N. (2016). **Khlang Kham**. (7th ed.). Bangkok: Amarin. [In Thai]

Phongphiboon, S. (2001). **Principles of Thai Language**. Bangkok: Thai Wattanapanich. [In Thai]

Royal Institute. (2013). **Royal Institute Dictionary 2554 B.E.** Bangkok: Siriwatthana Interprint.

[In Thai]

Rungruangsi, U. (1991). **Lanna-Thai Dictionary: Mae Fah Luang Edition**. Chiang Mai: Amarin Printing Group. [In Thai]

Thammasart University, Faculty of Arts, Linguistics Department. (2012). **Introduction to Linguistics**. Bangkok: Thammasart University. [In Thai]

Wimonkasem, K. (2012). **Northern Thai Dialect**. (3rd ed.). Nonthaburi: Chen Pringting. [In Thai]